

RAPPORT FÖR GEODATARÅDETS ARBETE UNDER 2025

Arbetet vid Geodatarådet leds av Lantmäteriet i samverkan med:

- Försvarsmakten
- Havs- och vattenmyndigheten
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB
- Naturvårdsverket
- Sjöfartsverket
- Skogsstyrelsen
- Statistiska centralbyrån, SCB
- Statens geotekniska institut, SGI
- Sveriges geologiska undersökning, SGU
- Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU
- Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut, SMHI
- Trafikverket
- Boverket
- Rymdstyrelsen
- Riksantikvarieämbetet

Utöver dessa myndigheter finns fyra ledamöter som är personligt utsedda av regeringen. Dessa ledamöter representerar länsstyrelserna, kommunerna och en ledamot företrädar Högskolor och Universitet i Geodatarådet.

Innehållsförteckning

Innehåll

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
SAMMANFATTNING	3
GEODATARÅDETS ARBETE UNDER ÅRET	3
GEODATARÅDETS ARBETE UNDER 2025	3
ALLMÄNT	3
GEODATARÅDETS MÖTEN UNDER 2025	3
GEODATARÅDETS OPERATIVA STYRGRUPP	4
GEODATARÅDETS HANDLINGSPLANSARBETE UNDER 2025.....	4
<i>Styrning</i>	5
<i>Finansiering</i>	5
<i>Lagstiftning</i>	5
<i>Interoperabilitet</i>	6
<i>Data/teknik/innovation</i>	6
<i>Forskning och utbildning</i>	6
<i>Samverkan</i>	6
GEODATARÅDETS KOMMUNIKATION	7
GENERELLA NYTTOR UTIFRÅN GEODATARÅDETS ARBETE	7

Sammanfattning

Geodatarådets arbete under året

Geodatarådet har under året bestått av dels Geodatarådets ordförande, vilken utgörs av Lantmäteriets generaldirektör, dels 15 myndighetschefer eller den person som den sätter i dennes ställe samt fyra personligt utsedda medlemmar. Dessa fyra representerar Sveriges kommuner, Sveriges Länsstyrelser och Sveriges högskolor och universitet.

Arbetet har under 2025 till stor del fokuserat på att bidra i arbetet Lantmäteriets regleringsbrevsuppdrag att ta fram en nationell strategisk plan för den samlade informationsförsörjningen inom geodataområdet 2026–2030¹. I arbetet har såväl Geodatarådet som den operativa styrgruppen, de fyra nätverk och den arbetsgrupp som etablerats inom ramen för Geodatarådets handlingsplan varit delaktiga. En mer detaljerad beskrivning av handlingsplansarbetet finns under rubriken *Geodatarådets arbete under 2025* i denna rapport. Med anledning av årets fokus på den nationella strategiska planen har inga särskilda årsrapporter tagits fram av respektive gruppering inom handlingsplansarbetet 2025.

Geodatarådets arbete under 2025

Allmänt

Arbetet bedrivs genom gemensamma möten, en operativ styrgrupp och ett gemensamt operativt arbete som under 2025 främst har fokuserat på framtagandet av den nationella strategiska planen för geodataområdet 2026–2030. Geodatarådet utgör således en samverkansytta som dels ger delaktighet och samverkan i strategiska frågor, men som även innefattar ett gemensamt operativt arbete.

Geodatarådets möten under 2025

Geodatarådets möten har under 2025 till stor del utgjorts av workshops och arbete med den nationella strategiska planen, bland annat genom extra insatta mötestillfällen med workshopar och ett rundabordssamtal med näringslivet. Vid ett av mötestillfällena, den 12 juni, var myndighetschefer hos Geodatarådets medlemmar särskilt inbjudna för dialog om den nationella strategiska planen. Den 30 september genomfördes även ett möte där Geodatarådets medlemmars respektive departement bjudits in för presentation och dialog kring den nationella strategiska planen.

Vid sidan av framtagandet av den strategiska planen har Geodatarådet följt arbetet med nationell militär kartserie till det civila försvaret, projektansökning för fortsatt arbete med hydrologiskt korrigerad markhöjdmödel, riskbedömning av öppna geodata samt säkerhetsfrågor som pågående arbete inom beredskapssektor grunddata och vad det nya NATO-medlemskapet innebär för området. Även uppföljning av översynen av INSPIRE-direktivet inom ramen för EU:s *GreenData4All*, samtal om möjligheter till utökad samverkan kring miljöinformation och dialog med Digg om överlappande behov och utmaningar har genomförts under året. Mötesanteckningar hittas på Geodatarådets hemsida².

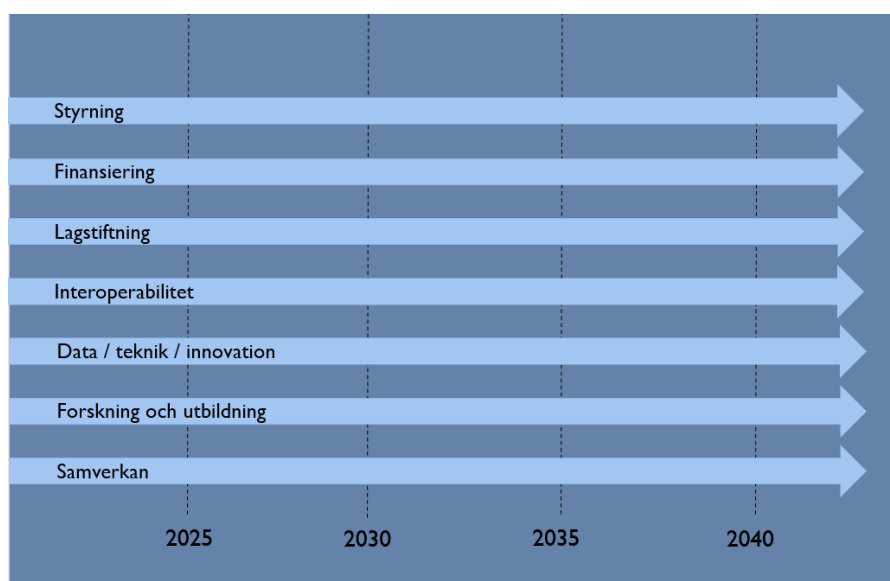
¹ https://www.lantmateriet.se/sv/om-lantmateriet/diariet-och-informationsredovisning/regeringsuppdrag/avslutade-uppdrag/contentassets/lm2025_067474-nationell-strategisk-plan-for-geodataområdet.pdf

² <https://www.lantmateriet.se/sv/om-lantmateriet/Samverkan-med-andra/geodataradet/#anchor-2>

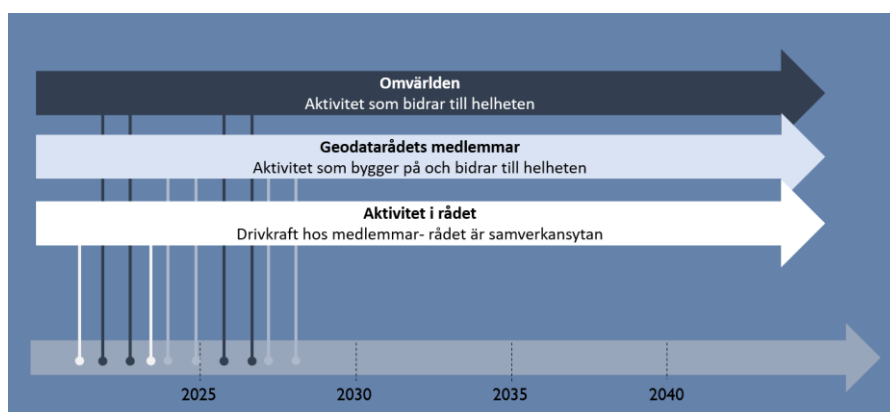
Geodatarådets operativa styrgrupp

Geodatarådets operativa styrgrupp har till uppgift att leda och stödja arbetet inom ramen för handlingsplanen. Styrgruppen bereder även Geodatarådets möten, samt är rådande och stödjande i frågor som rör Lantmäteriets samordningsansvar inom geodatafrågor. Under året har gruppen träffats 1–2 gånger i månaden och har vid dessa möten bland annat förberett rådets arbete med nationella strategiska planen, men även haft dialog med de olika grupper som genomfört aktiviteter i handlingsplanen.

Geodatarådets handlingsplansarbete under 2025

Figur 1. Utvecklingsområden i Vision för geodataområdet 2040.

Figur 2. Olika typer av initiativ som bidrar till visionen.

I Geodatarådets handlingsplan ingår ett antal aktiviteter som utförs gemensamt, där samtliga eller delar av medlemmarna i rådet är engagerade. Aktiviteterna utgår från de utvecklingsområden som definieras i Vision för geodataområdet 2040 (figur 1) och delas även in i tre kategorier utifrån vilket sammanhang de utförs inom (figur 2). Geodatarådet har en årlig gemensam process i hur handlingsplanen tas fram.

Handlingsplansarbetet har under 2025 genomförts i bred samverkan, där flera myndigheter, kommuner och organisationer har varit involverade i någon av aktiviteterna – till stor del fokuserat på framtagandet av den nationella strategiska planen 2026–2030. Inom varje utvecklingsområde har följande initiativ bidragit till Geodatarådets arbete mot Vision för geodataområdet 2040 under 2025:

STYRNING

Aktivitet i rådet

1. Myndighetsgemensamt nätverk för omvärldsspaning och kanalisering av information kring EU:s strategier för digitalisering har etablerats, där två omvärldsbevakande workshops har hållits (se även utvecklingsområdena *Finansiering* och *Interoperabilitet*).

FINANSIERING

Aktivitet i rådet

1. Geodatarådets myndigheter har gemensamt arbetat med finansieringsfrågor, främst genom workshopar inom ramen för framtagandet av den nationella strategiska planen för geodataområdet 2026–2030, bland annat genom ett rundabordssamtal med representanter från näringslivet.
2. Myndighetsgemensamt nätverk för omvärldsspaning och kanalisering av information kring EU:s strategier för digitalisering har etablerats, två omvärldsbevakande workshops har hållits (se även utvecklingsområdena *Finansiering* och *Interoperabilitet*).
3. Arbetsgruppen Ett säkert och robust samhälle påbörjade 2024 en enkät om avgifter för geodata som är nödvändiga inom beredskapssektorn. Sammanställning av enkäten slutfördes 2025 och finns publicerad på Geodatarådets hemsida³.

Omvärlden

1. Sveriges budgetarbete påverkar vilka frågor rådets medlemmar har möjlighet att arbeta med inom handlingsplansarbetet, likt tidigare år har förutsättningarna sett olika ut för olika rådsmedlemmar.

LAGSTIFTNING

Aktivitet i rådet

1. Geodatarådet har bildat ett juristnätverk i syfte att skapa en gemensam förståelse för myndigheternas roll inom informationsförsörjning, samt att i ett andra steg skapa ett forum för förankring och fördjupning av gemensamma juridiska frågor kopplat till digitalisering och informationsförsörjning. Nätverket har bidragit i arbetet med den nationella strategiska planen för 2026–2030, samt arrangerat två workshops med fokus på personuppgiftsfrågor respektive proaktivt tillhandahållande av geodata.

Geodatarådets medlemmar

2. Flera av Geodatarådets medlemmar är också medlemmar i eSam.

³ https://www.lantmateriet.se/sv/om-lantmateriet/Samverkan-med-andra/geodataradet/geodataradets-handlingsplansarbete/rapporter-kopplat-till-handlingsplansarbetet/contentassets/rapport_avgifter-och-anvandning-av-geodata.pdf

INTEROPERABILITET

Aktivitet i rådet

1. Geodatarådet har följt utvecklingen inom INSPIRE, framför allt den översyn som nu görs på EU-nivå inom ramen för *GreenData4All*.
2. Geodatarådet har ett nätverk för systemarkitekter i syfte att utreda/ta fram lösningar inom ramen för nationella geodataplattformen (NGP) och nationella grunddata (Ena). Nätverket har arbetat med en gemensam begreppsmodell och bidragit till den nationella strategiska planen genom en målmodell.
3. Myndighetsgemensamt nätverk för omvärldsspaning och kanalisering av information kring EU:s strategier för digitalisering har etablerats, två omvärldsbevakande workshops har hållits (se även utvecklingsområdena *Styrning* och *Finansiering*).

Geodatarådets medlemmar

1. Lantmäteriet och Trafikverket är ansvariga för grunddatadomänerna Fastighetsinformation och geografisk information respektive Transportsystem inom Ena.
2. Smartare samhällsbyggnadsprocess och tillgängliggörande av datamängder via Nationella geodataplattformen, där medlemmar i Geodatarådet har varit aktiva.
3. Representanter från Geodatarådets medlemmar har medverkat i arbete finansierat genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) anslag 2:4 Krisberedskap; *Riskbedömning av geodata vid tillgängliggörande som öppna data⁴* samt *Gemensamma symboler och termer inom totalförsvaret*.

DATA/TEKNIK/INNOVATION

Aktivitet i rådet

1. Geodatarådet har ett gemensamt tekniskt nätverk som jobbar med olika tekniska frågor utifrån arbetet med INSPIRE. Under året har nätverket, utöver arbete med den nationella strategiska planen, fokuserat på nationellt tillhandahållande av geodata och tekniska frågor rörande långtidsbevarande av geodata.

Geodatarådets medlemmar

1. Särskilt värdefulla datamängder, HVD, där Geodatarådets medlemmar under året har uppfyllt eller arbetat mot att uppfylla kravet som började gälla 9 juni 2024 eller om uppskov beviljats senast 9 februari 2025.

Omvärlden

1. Nationell hubb för digitala tvillingar (RISE).

FORSKNING OCH UTBILDNING

Aktivitet i rådet

1. Fortsatt arbete inom projekt i Geodatarådets handlingsplan för att stärka kompetensförsörjningen i geodatabranschen, där bland annat en kommunikationsplattform (valigeodata.se) har tagits fram tillsammans med kampanjer i syfte att få fler ungdomar att söka sig till utbildningar inom geodata. Projektet slutrapporterades under 2025 till Smart Built Environment. Ett branschövergripande kompetensråd finns också etablerat för hantering av utmaningen inom kompetensförsörjningen.

SAMVERKAN

Aktivitet i rådet

1. Geodatarådet, operativa styrgruppen samt nätverk och arbetsgrupper har alla lagt stort fokus på att ta fram den nationella strategiska planen för geodataområdet 2026–2030, ett arbete som också innefattar samtliga utvecklingsområden.

⁴ <https://foi.se/rapporter/rapportsammanfattning.html?reportNo=FOI-R--5745--SE>

2. Geodatarådet har fortsatt arbetet med förslag till samverkan inom miljöinformationsområdet.

Geodatarådets kommunikation

Geodatarådet finns till för geodataområdet och behöver kommunicera det som händer och det som ska hända inom Geodatarådets regi. I februari hölls det årliga Geodataseminarier, med information om rådets verksamhet och omvärldsspaningar med aktuella exempel inom området. Information om arbetet med den nationella strategiska planen, som också har varit rådets huvudsakliga fokus under 2025, har kommunicerats i flera forum.

Generella nyttor utifrån Geodatarådets arbete

Nyttorna för de som medverkar i Geodatarådet är att få en gemensam dialog i gemensamma frågor på en strategisk nivå och möjlighet att påverka hantering av frågor och enskilda ställningstaganden.

Nyttan för regeringen är möjligheten till att få gemensamma ställningstaganden och yttranden, och att det finns en etablerad samverkansyta för uppdrag som regeringen vill utföra inom geodataområdet.

Nyttorna för samhället och samhällsmedborgarna med Geodatarådet är att kunna få en förståelse och transparens om vad som sker och kommer att hända inom geodataområdet.